

ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ СЛЕНГУ В CRIME FICTION НА МАТЕРІАЛІ ТВОРУ КАРИ ХАНТЕР “CLOSE TO HOME”**PECULIARITIES OF SLANG USAGE IN CRIME FICTION BASED ON THE WORK “CLOSE TO HOME” BY CARA HUNTER**

Логінова Л.В.,

*orcid.org/0000-0003-2263-9457**старший викладач кафедри філології**Одеського національного морського університету*

Смаркалова А.К.,

*orcid.org/0000-0002-8631-2915**асистент кафедри філології**Одеського національного морського університету*

Стаття досліджує особливості використання сленгу в кримінальній літературі, зокрема на основі твору Кари Хантер “Close to Home”. Сленг відіграє значну роль у повсякденному житті людини. Він охоплює майже всі аспекти життя і описує майже всі ситуації, окрім банальних та нудних, оскільки сленгові слова часто виникають внаслідок емоційної реакції мовця в процесі розмови. Науковці часто описують сленг як «мова з закатаними рукавами, яскрава, різка, нахабна і сповнена гумору». Без сленгу рідко відбувається справжня розмова.

У сучасній літературі використання сленгу письменниками стало тенденцією, яка сприяє тіснішій взаємодії між автором і читачем. Тому метою цієї статті є дослідити особливості сленгу в кримінальному романі. Серед основних завдань дослідження можна виділити наступні: надання теоретичної інформації про сленг в англійській мові, визначення типів та функцій такої експресивно забарвленої лексики сучасної англійської мови як сленг, розгляд семантичної класифікації сленгу та аналіз його використання в англійській художній літературі.

Таким чином, дослідження у даній роботі базується на кримінальному романі “Close to Home” випущеному у 2017 році британською авторкою Карою Хантер. Широке використання сленгових слів і виразів в цьому кримінальному фікшені можна пояснити специфічними стилістичними цілями автору, в яких сленг служить художнім інструментом. Таким чином, особливості вибору лексики автором обумовлені необхідністю яскравого і реалістичного відображення концепції «детективного розслідування» протягом усього наративу, а також освітніми і культурними особливостями персонажів (наприклад, представників поліції, школярів, маргіналізованих осіб), їх професійними характеристиками або походженням (наприклад, британське, арабське суспільства), віковими групами, гендерними ролями та іншими аспектами.

Ключові слова: лексика, сленг, сленгізми, експресивно забарвлена лексика, стилістичні прийоми.

The article examines the peculiarities of slang usage in crime fiction, focusing on Cara Hunter’s work “Close to Home”. Slang plays a significant role in everyday life. It spans nearly all aspects of life and describes almost every situation, except for mundane ones, as slang words often emerge from the speaker’s emotional response to the subject of conversation. Scholars often describe slang as a “language with its sleeves rolled up, colorful, pointed, brash, and bristling with humor.” Without slang, genuine conversation is seldom achieved.

In modern literature, the use of slang by writers has become a trend that fosters closer interaction between the author and the reader. Therefore, the aim of this article is to explore the peculiarities of slang in crime fiction. The primary objectives of this research are to provide theoretical information about slang in the English language, identify the types and functions of expressively colored vocabulary in contemporary English, examine the semantic classification of slang, and analyze its usage in English fiction.

The analysis in this article is based on the crime fiction book “Close to Home” by Cara Hunter. The peculiarities of slang usage in crime fiction can be attributed to the author’s extensive use of slang words and phrases for specific stylistic purposes, where slang serves as an artistic tool. Thus, the author’s choice of vocabulary is influenced by the need for a vivid and lifelike representation of the “detective investigation” concept throughout the narrative, as well as by the educational and cultural backgrounds of the characters (e.g., police representatives, schoolchildren, marginalized individuals), their professional and regional characteristics (e.g., British, Arab societies), age groups, gender roles, and so on.

Key words: lexicon, slang, slangisms, expressively colored vocabulary, stylistic devices.

Постановка проблеми. В сучасній лінгвістичній науці сленг є унікальним феноменом та важливою складовою розмовної англійської мови. З одного боку, дослідники часто сприймають його як чужорідний, надмірний елемент, що не відповідає образу освіченої людини. З іншого боку, спостерігається активне проникнення слен-

гової лексики в усі сфери людського життя, включаючи сучасну літературу. Можна вважати, що сленг є одним із засобів, через який англійська мова еволюціонує, оновлюється та збагачується емоційністю й виразністю.

Люди, які використовують сленг, незалежно від мови, прагнуть створити особливу, характерну

конотацію в процесі спілкування. Це яскраво простежується на сторінках літературних творів, у текстах популярних пісень, а також на кіно- та телевізійних екранах.

Сленг у художніх текстах впливає на читача, формує його світогляд, поведінку, а також сприйняття й оцінку навколишнього світу, а постійні трансформації сленгізмів роблять їх мовним маркером покоління.

Актуальність дослідження полягає у стрімкому поширенні сленгізмів у соціально-культурній сфері, а саме в літературних творах, переважно в діалогах персонажів, що належать до відповідних соціальних і професійних прошарків суспільства. В сучасній літературі вживання письменником сленгу стає тенденцією, що сприяє тіснішому встановленню контакту між автором і читачем, наближає читача до «реальності» в якій існують персонажі, та розкриває їх соціокультурні особливості. Таким чином, актуальність дослідження визначається необхідністю більш повного виявлення та всебічного вивчення специфіки використання англійського сленгу в сучасній літературі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Питанням стрімкого поширення феномену англійського сленгу останнім часом займалися такі науковці як Е. Партрідж, Панченко О. І., Андреева І. О., Волковська Д. Л., Загребнюк Ю. Івахненко Т. П., Клименко О. Л. та інші. Проте питання специфіки відтворення сленгу в сучасній художній англійській літературі вимагає подальшого вивчення та дослідження, оскільки наразі воно недостатньо розглянуте в сучасному мовознавстві.

Постановка завдання. Метою даного дослідження є визначення специфіки відтворення сленгу в сучасній англійській літературі. В процесі важливо виконати наступні завдання: висвітлити теоретичні відомості про сленг в англійській мові, розглянути семантичну класифікацію сленгізмів та проаналізувати вживання сленгу в англійській художній літературі на прикладі кримінального фікшена.

Виклад основного матеріалу. Фактично, етимологія слова «сленг» невідома вченим. Уперше термін *slang* було зафіксовано у 1750 році зі значенням «мова вулиці» [1, с. 228]. З 1756 року «сленг» зазначається у Великому Оксфордському словнику в значенні «низька, вульгарна мова» («*language of a low and vulgar type*»). А з 1801 року термін використовувався стосовно будь-яких професійних чи соціальних груп [2, с. 25]. На сьогоднішній день Кембриджський словник англійської мови визначає поняття «сленг» як «дуже неформальна мова, що використовується, особливо

в усному спілкуванні, певними групами людей і іноді містить слова, які не є ввічливими» або «неформальна мова, якою зазвичай розмовляють, а не пишуть, та яка використовується окремими групами людей, наприклад «армійський сленг» [3]. Багато сленгової лексики дійсно використовуються лише певними соціальними групами. Використання сленгу передбачає легкі, неформальні стосунки між людьми та допомагає зміцнити їх соціальну ідентичність.

Сленг охоплює майже всі сфери життя та описує більшість ситуацій, за винятком тих, що позбавлені емоційності. Така лексика виникає як результат особистого ставлення мовця до теми розмови. Сленг зароджується в різних соціальних структурах і згодом сприяє збереженню та трансформації соціальної різноманітності.

Також варто відзначити, що з плином часу деякі сленгові слова використовуються все ширше і перестають вважатися сленгом. Наприклад, слова «*cab*», «*pub*», «*flu*» спочатку були сленговими, але тепер вважаються стандартними [4, с. 73]. Багато сленгових слів зникають через кілька років або навіть раніше, а регулярне введення нових слів на їх заміну допомагає зберегти мову живою.

В залежності від сфери його вживання, сленг поділяється на загальний та спеціальний [5, с. 14]. Загальний сленг можна трактувати як відносно стабільну та усталену систему, яка широко використовується у повсякденній мові та є зрозумілою для багатьох. Спеціальний сленг науковці характеризують у своїх працях як таку мовну категорію, що охоплює різні явища, включаючи просторіччя, жаргонізми, професіоналізми, арготизми та різні соціолекти [6, с. 203]. Проте, важливо відмітити, що однієї універсальної класифікації сленгу, яка візьме до уваги всі його найвизначніші риси все ще не існує.

Багато лінгвістів не схвалюють сленг. Вони вважають його неповноцінною мовою та проявом «розпаду» словникового запасу. Значна частина поганої репутації сленгу зберігається через те, що сленг все ще часто вважається «вульгарним» поняттям, оскільки він часто вживається в неформальній розмові та супроводжується граматичними помилками і нецензурною лексикою. Можна навіть зустріти думку, що сленг – це деградація англійської мови [4, с. 73].

Більш того, серед науковців існує думка, що сленг може бути легко зловжитим, і самі лексичні одиниці сленгу можуть стати нудними, якщо використовуються надмірно часто. Сленг швидко застаріває і, в цілому, характеризується відсутністю стабільності.

Так само сленг вважається недоцільним для використання у певних сферах, включаючи офіційні виступи, ділові листи та академічну письмову форму, так як сленговий вираз може стати причиною втрати точності у комунікації. Однак розумне використання сленгу сприяє «жвавому» мовленню та письму. Розглядаючи англійський сленг одразу потрібно повідомити про те, що він є дуже багатофункціональним [7, с. 61]. Сленг є важливою частиною будь-якої мови, оскільки сприяє її життєздатності і забезпечує появу великої кількості барвистих та корисних слів.

Важливо зазначити, що поповнення словникового запасу сленгу в сучасному світі відбувається з різних джерел [8, с. 6]:

- сучасна музична культура;
- арготизми, пов'язані з алкогольною продукцією, наркотиками, з місцями позбавлення волі;
- комп'ютерні технології;
- комп'ютерні ігри, фільми, мультфільми;
- захоплення молоді, хобі;
- запозичення з іншомовних слів.

В залежності від області функціонування сленг можна класифікувати за наступними функціями [5, с. 13–14]:

– функція ідентифікації – її сутність проявляється в тому, що люди, які використовують сленг, як правило зараховують себе до тієї чи іншої спільності, до певної групи. Використання сленгу, властивого саме цій спільності, дозволяє людям ідентифікувати себе з нею, відчувати себе більш згуртованим;

– комунікативна функція, в рамках якої сленг є мовою внутрішньо-групового спілкування;

– оціночна функція – сленгізми виражають ставлення мовця до людини, предмету, певної події, тощо;

– творча функція – сленг допомагає «збагатити» мову новими лексичними одиницями, які не є літературно-внормованими та не мають адекватних еквівалентів у мові – реципієнті;

– функція кодифікації, сутність якої проявляється в тому, що сленгові вирази роблять дискурс втаємниченим для «звичайних», неприналежних до певної соціальної групи осіб;

– емоційно-експресивна функція, яка реалізується в тому, що сленг допомагає висловити емоції і почуття, зчинити психоемоційний вплив на читача.

За лексико-семантичними групами виділяється наступна класифікація сленгізмів [9, с. 192]:

- стосунки між людьми;
- фізична діяльність;
- захоплення або вільний час;
- людина та навколишній світ.

Враховуючи функціональне різноманіття, слід зазначити, що для аналізу особливостей використання сленгу в кримінальному романі Кари Хантер “Close to Home” найбільш доцільними є вище згадані класифікації сленгу.

Crime fiction або кримінальна література, до якої відноситься цикл творів “DI Adam Fawley series” Кари Хантер, з першою книгою “Close to Home”, є кримінальним фікшеном. Події твору відбуваються у місті Оксфорд, Великобританія та розкриваються в процесі детективного розслідування у зв'язку з вчиненням деякого кримінального правопорушення, а розповідь ведеться з точки зору (POV) головного детективу відділення Thames Valley Police, Адама Фаулі (DI Adam Fawley).

Використання сленгу має велике значення в художніх творах кримінального жанру, так як він, нарівні з ідіомами, епітетами, метафорами та метоніміями, є образним втіленням концепту «детективне розслідування» [10, с. 757]. Відповідно, широке використання сленгізмів характерні для представників правоохоронної та криміналістичної сфери. Вживання сленгу персонажами твору додає їхнім образам реалістичності та емоційності, а оповіданню – новизни, екстремальності та конфліктності. Образність і експресивність, велика частотність вживання нелітературної лексики сприяє її асиміляції в літературній. І тому сленгізми широко запозичуються літературною мовою для поповнення її експресивних засобів. Саме слова, запозичені зі сленгу, з їх виразністю та експресивністю, здатні не стільки номінувати предмет, поняття, скільки дати йому характеристику тому у багатьох випадках набувають у літературній мові особливої популярності [11, с. 70].

Також, вибір автором сленгізмів у процесі написання твору, визначається не лише неформальною (або формальною) ситуацією в ході подій та професійними особливостям, а й освітнім і культурним походженням персонажів, їх віковою групою та регіональними особливостями.

У тексті твору [12] для аналізу нами було обрано 177 одиниць-сленгізмів, включаючи:

– 113 одиниць англійського загального сленгу (*bullying, needling, squabbling, hate campaign, old biddy, Cabbage Patch doll, vultures, he-pig, airhead, bum, psycho, philistine, sicko, weirdo, to set the bar, to rack one's brains, nailed it, rise to the bait, bang about, to rebuke, trot out, to glut, wrong-foot, disembody, walk on eggshells, to sit on one's arse, to nag at, walk of the cock, to need a sick bag, to gape, to get into scrapes, to catch drift, to witter, divulge, to bone up on, whale of, kickback, time-waster, girly*

crap; same old, nonstarter, call for, to take a sip, lager; amazey, sludge, über, point-blank, impasse, have kittens, tantrum, hardcore stuff, martyred, flip a lid, knottedness, hullabaloo, gingham cloth, high-viz jacket (від high-visibility) grubby trousers, kecks, off the hook, elevenish, the belle of the ball, pastyface, flat-footed, bloke, trainspotter; mainstay, nada, to throw tantrums, archetypal alpha male, elfin, sassy, bully, mollycoddled, opaque, blinkered, mini-me, fake, kiddie, sanguine, hefty, cocky, swivel, grand, bundle, dunno (від I do not know), sitcom (від situation comedy), pls (від please), obv (від obvious), stats (від statistics), GSOH (від good sense of humor), BFF (best friends forever), telly (від television), FB (від facebook), somethin' (від something), mags (від magazines), r (від are), B4 (від before), hubby (від husband), seccy (від secretary), tack (від tactics), 'fraid (від afraid), app (від application) loco (від locomotive), awesum (від awesome), blaze, trending, googling, a media circus, avatar, profile pic, troll);

64 одиниць англійського спеціального сленгу, серед яких:

- 15 професіоналізмів (*sex offender, grooming, keep tabs on, DI (від Detective Inspector), DC (від Detective Constable), SOCO (від Scenes of Crime Officer), CSI (від Crime Scenes Investigation), CID (від Criminal Investigation Department), Acting DS (від Detective Sergeant), ACC (від Assistant chief constable), CPS (від The Crown Prosecution Service), NSPCC (від National Society for the Prevention of Cruelty to Children) RIP (від rest in peace), CID (від Criminal Investigation Department), CPS (від Child Protective Services)*);

- 42 жаргонізми (*old buzzard, scam, bastard, nosy little sod, bastard, tosser, puker, Zit-face, wanker, prat, fuckwit, peedo bastards, git, bimbo, falling arse over tit, to get on my tits, fuck up, sexting, pissing out, back off, the whole bloody lot, bleeding obvious, pigsty, scum, effing, sod all, fat chance, sodding, poxy, bleeding obvious, blimey, the nuts, shit! crap, skunk, balls of steel, catty, dumper, dumpee, knack, piece of piss, fag*);

- 7 арготизмів (*plods, copper, cop, jab, knock off, smack, bloke*).

Сленгізми були поділені відповідно до розглянутої нами класифікації, в залежності від області функціонування та за лексико-семантичними групами, з метою надання відомостей про функції вживання сленгу в творі, емоції та стан героїв.

За частотою вживання в тексті твору Кари Хантер "Close to Home" загальний сленг за лексико-семантичними групами можна розподілити у порядку зменшення:

- «людина та навколишній світ» – 70 сленгових одиниць із 113 (61,9%);

- «фізична діяльність» – 22 сленгові одиниці із 113 (19,5%);

- «стосунки між людьми» – 14 сленгових одиниць із 113 (12,4%);

- «захоплення або вільний час» – 7 сленгових одиниць із 113 (6,2%).

Відповідно, спеціальний сленг розподілюється за лексико-семантичними групами у відповідному порядку від найчисленнішої групи:

- «людина та навколишній світ» – 32 сленгові одиниці із 64 (50%);

- «стосунки між людьми» – 18 сленгових одиниць із 64 (28,12%);

- «фізична діяльність» – 10 сленгових одиниць із 64 (15,63%);

- «захоплення або вільний час» – 4 сленгові одиниці із 64 (6,25%).

Відповідно, розподіл представлено у таблиці 1.

Таким чином, можна зробити висновок, що сленгізми, що відносяться до лексико-семантичної групи «людина та навколишній світ» є найбільш розповсюдженими у творі Кари Хантер "Close to Home". Найменш розповсюдженою лексикою є лексика групи «захоплення або вільний час».

Така специфіка вживання сленгу в crime fiction пояснюється широким залученням автором розмовної мови з метою привертання уваги як до відтінків думки та емоційних оцінок сказаного

Таблиця 1

Спеціальний сленг за лексико-семантичними групами

Лексико-семантичні групи	Спеціальний сленг		
	Професіоналізми	Жаргонізми	Арготизми
«людина та навколишній світ»	12 сленгових одиниць із 15 (80%)	18 сленгових одиниць із 42 (42,86%)	2 сленгові одиниці із 7 (28,57%)
«фізична діяльність»	2 сленгові одиниці із 15 (13,33%)	6 сленгових одиниць із 42 (14,29%)	2 сленгові одиниці із 7 (28,57%)
«стосунки між людьми»	1 сленгова одиниця із 15 (6,67%)	14 сленгових одиниць із 42 (33,33%)	3 сленгові одиниці із 7 (42,86%)
«захоплення або вільний час»	0 сленгових одиниць із 15 (0%)	4 сленгові одиниці із 42 (9,52%)	0 сленгових одиниць із 7 (0%)

персонажами, тобто для забезпечення жвавості, реалістичності та експресивності тексту.

В процесі даного аналізу також було визначено, що загальний сленг в процесі використання його автором в тексті твору “Close to Home” виконує комунікативну функцію, оціночну функцію, творчу функцію, функцію кодифікації та емоційно-експресивну функцію. Відповідно, професіоналізми, як спеціальний сленг, виконують функцію ідентифікації та функцію кодифікації. Жаргонізми при використанні в творі виконують оціночну функцію емоційно-експресивну та творчу функцію. Арготизми, в свою чергу, виконують функцію кодифікації.

Висновки. В процесі вивчення особливостей вживання сленгу в *crime fiction* на матеріалі твору Кари Хантер “Close to Home” було розглянуто теоретичні відомості сленг в англійській мові, Також вивчено сленг як основне джерело неформальної, «живої» лексики, досліджено його історію, семантичну класифікацію та джерела формування, а також специфіку відтворення сленгу в сучасних англомовних художніх творах.

Аналіз вживання сленгізмів у творі Кари Хантер “Close to Home” показав, що в сучасній англомовній літературі використовується як загальний, так і спеціальний сленг, включаючи професіоналізми, жаргонізми та арготизми. Це створює особливий колорит і образну характеристику персонажів та дозволяє автору емоційно наблизити читача до своїх персонажів.

Визначено, що загальний сленг в тексті виконує комунікативну, оціночну, творчу, кодифікаційну та емоційно-експресивну функції. Професіоналізми виконують функцію ідентифікації та кодифікації, жаргонізми – оціночну, емоційно-експресивну та творчу функції, а арготизми – функцію кодифікації.

За частотою вживання в тексті твору Кари Хантер “Close to Home” сленгізми, що відносяться до лексико-семантичної групи «людина та навколишній світ» були виявлені найбільш розповсюдженими у творі Кари Хантер “Close to Home”. Найменш розповсюдженою лексикою виявилася лексика групи «захоплення або вільний час».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Науменко Л. М. Молодіжний сленг–реалії сьогодення. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки*. 2013. Т. 34. С. 227–230. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&image_file_name=PDF/Npkpnu_fil_2013_34_63.pdf.
2. Пилипей Ю. А. Походження терміна сленг в англійській мові. Міжнародна науково-практична конференція «МОВА, ЛІТЕРАТУРА І КУЛЬТУРА: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВЗАЄМОДІЇ». 2018. С. 24–27. URL: https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/3829/1/Pohodzhenya_ter.pdf
3. Meaning of slang in English. Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/slang>.
4. Загребнюк Ю. Етимологія сленгу в іноземній мові (англійській). Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. 2019. Вип. 3. С. 69–75. DOI: <https://doi.org/10.31499/2307-4906.3.2019.190293>
5. Андрєєва, І. О., Волковська, Д. Л. Особливості функціонування сленгізмів у романі Джона Гріна «LOOKING FOR ALASKA». *Нова філологія*. 2018. № 74. С. 12–17. URL: <https://doi.org/10.26661/2414-1135/2018-74-02>
6. Подопрігора, П. Г., Голуб О. М., Суфіксація як продуктивний спосіб утворення американських сленгізмів. *Актуальні питання сучасної науки та освіти*. 2013. С. 23-25. URL: <https://ddpu.edu.ua/images/naukvid/filfak/2013.pdf#page=203>
7. Бабенко О. В., Лисий В. Значення та вживання сленгу в англійській мові в сучасному світі. *Zbiór artykułów naukowych*. 2016. С. 60–63. URL: http://xn--e1aajfpcds8ay4h.com.ua/files/file/scientific_conference_53/53-5.pdf#page=60.
8. Рекунов, Є. Є. Специфіка відтворення сленгу в перекладах художніх текстів: кваліфікаційна робота на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр» / Є. Є. Рекунов ; наук. керівник: канд. філол. н., доцент О. М. Шапошник ; Міністерство освіти і науки України ; Херсонський держ. ун-т, Ф-т іноземної філології, Кафедра перекладознавства та прикладної лінгвістики. Херсон : ХДУ, 2020. 43 с.
9. Панченко О. І. ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНА КЛАСИФІКАЦІЯ АНГЛІЙСЬКОГО МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ. "Scientific notes of V. I. Vernadsky Taurida National University", Series: "Philology. Journalism". 2021. Vol. 1, no. 2. P. 190–194. DOI: <https://doi.org/10.32838/2710-4656/2021.2-1/32>.
10. Єсипенко Н., Гаранович М. Актуалізація концепту детективне розслідування (на матеріалі детективного роману Тесс Геррітсен “Хірург”). The 6th International scientific and practical conference “Modern directions of scientific research development”. 2021. November 24–26, 2021, BoScience Publisher, Chicago, USA. С. 756–760. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/14346/1/MODERN-DIRECTIONS-OF-SCIENTIFIC-RESEARCH-DEVELOPMENT-24-26.11.21.pdf#page=756>.
11. Клименко О. Л. Сленг і його взаємовідносини з літературною мовою. *Вісник Запорізького державного університету*. 1998. Вип. 1. С. 68–70.
12. Hunter C. Close to Home. Penguin, 2017. 385 p.